

ΤΟ ΑΞΤΥ

ΕΤΟΣ Α'

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘ. 47

39 ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΕΔΕΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 39

Ἡ συνδρομὴ ἑτησία καὶ προπληρωτέα διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Πειραιᾶ δραχμᾶς 12, διὰ τὰς Ἐπαρχίας δραχμᾶς 15 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχμᾶς 20.
Ἀγγιλίαι καὶ εἰδοποιήσεις καταχωρίζονται εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ συμφωνίᾳ.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 15

ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΝ 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1886

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 15

Ἑλληνοτουρκικὴ συμμαχία

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Γενική άρχη και σπάνις θεμάτων. — Η Τουρκοελληνική συμμαχία και η εφαρμογή αυτής. — Οι εκ της ξηρασίας πόροι. — Περίεργα φιλοφρονήματα μεταξύ γειτόνων. — Η άκεραιότης της Τουρκίας. — Πρότασις περί ώφελίμου ανταλλαγής. — Τό μεγαλείον του Όμήρου. — Η διαίρεσις των δύο Όρφάνων.

Τίποτε δέν ύπάρχει εις τόν όρίζοντα, τίποτε, ούδ' αύτά τ' άλληγορικά νέφη, έξ ών άρύονται τάζ είκοσιτολογίας των οι δημοσιογράφοι και πληρούσι τάζ παμμεγέθεισ των φύλων των στήλας. Άργούσι τάζ πάντα' ή έξωτερική πολιτική ούδέν παρέχει τό ένδιαφέρον και τάζ καθημερινά τηλεγραφήματα των δύο κρατορέϊων είνε ισχύα και νηστήσιμα ώς τάζ έδώδιμα των ήμερών της τεσσαρακοστής, άς διερχόμεθα. Η δ' έσωτερική πολιτική είνε επίσης στεϊρα και τήν νάρκην του δημοσίου δέν κατορθούσι νά ταραξώσιν άραιοί τινες άκροβολισμοί μεταξύ έφημερίδων περί της ποιότητος και της αξίας του ύπουργείου. Τάζ θέματα αύτά δέν είνε της έποχής, διότι ώς θερμότατα δέν τ' άνέχεται ό έξητλημένος εκ της θερμής θέρμης όργανισμός. Μόνον όταν ό καιρός τραπή επί τό δροσερότερον και αι χελιδόνες άρχίσωσι νά δραπέτεύωσι και άγγελθή ή σποραδική άφιξις των βουλευτών και έγκαινισθή ό πρόλογος της κατά τό φθινόπωρον βουλευτικής δράσεως, μόνον τότε θά έξεγεροθή τό ένδιαφέρον του κοινού και θά ύπάρχη ζήτησις δια τάζ θέματα... καθώς και δια τάζ θέσεις.

Και ούτως ό Αύγουστος παρέρχεται ξηρός καθ' όλα πρός μεγίστην χαράν των σταφιδοκτημόνων και πρός άνακούφισιν του Κράτους, όπερ άναμένει νά έξοικονομήσ τάζ έσωτερικές ανάγκας του εκ του χρήματος της καλής έσοδείας. Είμεθα και κατά τουτο πρωτότυποι' ή εφημερία μας κατ' έτος έξαρτάται άπευθείας εκ των νεφελών, τό δε κυριώτερον μέρος των δημοσίων προσόδων άπορρέει εκ της ξηρασίας!

Η έλληνοτουρκική συμμαχία φαίνεται γεγονός τετελεσμένον. Ο στρατηγός Κορωνάιος επανέρχεται φέρων τήν άπονεμηθεϊσαν αύτφ παρ ά του Σουλτάνου μεγάλην ταινίαν του Μιτζητιέ, ήτις θά χρησιμεύσ ως μία των λωρίδων, δι' ών ό Έθνικός Δεσμός προσπαθεί νά συνδέσ τ' άποκεκομμένα μέλη του έλληνισμού. Οι Τούρκοι στρατιώται θεωρούντες πλέον ώς φιλικόν τό ήμέτερον έδαφος εισέρχονται άνενοχλήτως εις αύτό και άποκεφιλίζουσιν άνθρώπους. Όπως μή ταραχθώσι δε του λοιπού αι άγαθαί μεταξύ των δύο επικρατειών σχέσεις, ή Πύλη άπηγόρευσεν όριστικώς τήν συγκρότησιν του έν Κωνσταντινουπόλεϊ φιλολογικού συνεδρίου, εις ό ήδύνατο ν' άναφωσί διαφωνία και εις ούδεμίαν πλέον έλληνικήν έφημερίδα επιτρέπει τήν εισαγωγήν, πλην του ίατρικού περιοδικου Γαληνοϋ, χάρις βεβαίως εις τό όλως ειρηνικόν του όνόματός του.

Ούτω δε ή περιλάλητος δεκαετής ειρήνη φαίνεται έξησφαλισμένη πληρέστατα. Οι Σέρβοι και οι Βούλγαροι διαμειβούσι πυρά και φιλοφρονήματα παρ ά τάζ σύνορά των. Η σερβική κυβέρνησις, λέγουσ αι έφημερίδες, έτηλεγράφησεν εις Σόφιαν ότι επειδή εις τάζ σύνορα θά γείνωσι γυμνάσια μετά πυρών, δια τουτο άς μή άνησυχή ό βουλγαρικός λαός' ή δε βουλγαρική κυβέρνησις έτηλεγράφησεν εις Βελιγράδιον ότι επειδή εις τάζ σύνορα γενήσονται γυμνάσια μετά πυρών του βουλγαρικού στρατού, δια τουτο άς μή άνησυχή ό σερβικός λαός. Έγκαρδιωτέρα συνεννόησις δέν ήτο δυνατόν νά ύπάρχη, δια τουτο δε ούδύλωσ θά έξεπλησασετο ό κόσμος άν άνεγίνωσκε μετ' όλίγον εις τάζ τηλεγρα-

φήματα ότι οι Σέρβοι εισβαλόντες χάριν γυμνασίων εις τό βουλγαρικόν έδαφος έκυρίευσαν και έπυρπόλησαν δέκα χωρία πρός μεγίστην διασκέδασιν του βουλγαρικού λαου, άφ' έτέρου δε ότι οι Βούλγαροι χάριν άστεισμού άπέκλεισαν και έπολιόρκησαν εις Πιρότ τόν βασιλέα Μιλάνον, πρός μεγίστην τέρψιν του σερβικού λαου.

Αφ' έτέρου ό λόρδος Σαλισβουρύ κηδόμενος και αύτός της παγκοσμίου ειρήνης, κηρύσσει γεγωνυία τή φωνή τήν άκεραιότητα της Τουρκίας.

Ο ευγενής λόρδος άντι νά κηρύσση τάζ όπωσούν δυσκατόρθωτα δια τουσ παρόντας καιρούς, θά έπραττε κάλλιον άν ήγγυάτο δια τήν Τουρκίαν άκεραιότητα... χαρακτηρισ πρός τουσ φίλους της και πρό πάντων πρός τουσ δκνειστάς της.

Ίδου και άλλη έξωτερική είδησις μεγάλης σπουδαιότητας.

Εις τό Βέλγιον έγένητο μεγάλη διαδήλωσις ύπερ της καθολικής ψηφοφορίας.

Η ευκαιρία είνε άριστη. Ημεϊς οι έν Έλλάδι είμεθα άρκετά άνηδικασμένοι άπό αύτό τό προνόμιον. Δέν τό παλουμέν εις τουσ Βέλγους, άφού τό όρέγονται τόσον και εις άντάλλαγμα νά λάβωμεν όλίγα μηχανικά σάρωθρα, ή τουλάχιστον όλίγους καλούς άστυνομικούς ύπαλλήλους;

Τέλος πάντων ό επ' άγαθφ συστάς Άθλητικός σύλλογος άνήγγειλε δια προκηρύξεως τήν προσεχή έναοξιν των έργασιών του. Έκ θετικής πηγής πληροφορούμεθα ότι πολλοί των βουλευτών μας μετ ά προθυμίας άξιεπαίνου έσπευσαν νά έγγραφώσιν μέλη του ρηθέντος συλλόγου, έσπευσαν τόσον ύγιεινόν και τόσον κοινωβουλευτικόν προορισμόν.

Άγαθή τύχη! Έν τφ μέσφ της λειψανδρίας, δι' ήν συχνά πυκνά επιρρίπτεται μομφή εις τό ήμέτερον έθνος, άνεφάνη και εις άλλθώς μέγας άνήρ. Δια της άνευρέσεως του άνά τήν Ρωσίαν νύν περιφερομένου πρός έπίδειξιν έλληνας γίγαντος Όμήρου Τακίτζογλου, έχοντος ύψος δύο μέτρων και ήμισος, ή τέως μεταφορική φράσις ότι ή Έλλάς είνε μήτηρ γιγάντων άποκτ' πραγματικήν ύπόστασιν. Σημειωτέον ότι κανείς Ζωίλος δέν θά εύρεθ' όπως διακμφισθητήσ τό μεγαλείον τοιούτου Όμήρου.

Εις τό θεάτρον των Όλυμπίων παριστάνετο προχθές τό δράμα Αί δύο όργανα. Μεταξύ των θεατών εύρίσκετο και ό αξιότιμος κ. Παρδαρμένος οικογενειακώς' άλλ' ό Μιμίκος νυστάζει, ή κυρία Θεοδώρα δυσανασχεται και ό φιλόστοργος πατήρ βλέπει μετ' άπελπισίας παρατεινόμενην τήν εκτύλιξιν του δράματος. Στρέφεται λοιπόν καλοκαγάθως πρός ένα γείτονα του και εκφράζει τήν έξης ιδέαν:

Δέν ήμπορούσαν τάχα άπόψε νά μζς δώσουν τήν μίαν Όρφάνην και νά μζς φυλάξουν δι' αύριον τήν άλλην;

Αξός

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Εμπνευσις εκ της Πρωτας της παρελθούσης Πέμπτης.

Υπ'ήρξεν έποχή καθ' ήν τήν βασιλικήν έξουσίαν διεχειρίζετο έν Βρουσβίχη Ριχάρδος ό ΚΒ'. Κατά τήν έποχήν εκείνην καθ' ήν ό μνημονευθείς βασιλεύς διεχειρίζετο τήν

ΚΗΦΙΣΣΙΑ

Η χάρις του Σωτήρος πνεκώλυσε βεβαίως τήν μουσικήν του κ. Σάλλερ νά μεταβή τήν παρελθούσαν Τετάρτην εις Κηφισσίαν, οι δε έν τφ ύδροθεραπευτικφ ξενοδοχείφ δικαιώμενοι άσθενείσ πριν ή κατακλιθώσι θά άνέπεμψαν βεβαίως τφ Σωτήρι εύλογίας τήν νύκτα εκείνην.

Αλλά τό θαύμα τουτο, ώς και πάντα έν γένει τάζ θαύματα, δέν ήτο εκ των προτέρων γνωστόν εις τουσ έξ' Αθηνών και Πειραιώς θαμώνας της Κηφισσίας, οτινες συνέρευσαν εκεί, όπως διέβλθωσι τήν χορευτικήν των έσπερίδα. Και όταν τό συνωθούμενον πλήθος έπληροφορήθη τήν θλιβεράν είδησιν, θλιβερωτέραν και του αίτίου όπερ κατέσχε τήν μουσικήν εις Αθήνας, καταλήφθη ύπό κτηφείας, ήν διερχομένουσ ό άκατάσχετος έν παντί καλαμπουριστής κύριος Ε...

— Άπόψε, έλεγεν εις τήν ώραϊότεραν κυρίαν της Κηφισσίας, θά είμεθα όργανοί μουσικής...

— Πώς λοιπόν δέν θά έλθη ή μουσική;

— Όχι, έπήγε στήν κηδεία...

— Τι σημαίνει, θά έχωμεν κηδεία και χορόν!...

— Καλέ μήν άνησυχήτε, ή μουσική θά έλθη μετ άς οκτώ...

Η καθησυχαστική αύτη διαβεβαίωσις άνεπτέρωσεν, ούτως είπειν τουσ πόδας των χορευτών, μεταξύ των οποίων εις άποστάτης του κορανίου και του καρσιλαμζ ήρξατο άπό τουδε κυλινδούμενος ώσει ύπό ισχυράς δόσεως άφισονίου ποτισθείς.

Έν τούτοις ή όγδόη παρήρχετο, ή μουσική ούδαμου έφαινετο, ή δε άνησυχία των Κηφισσιωτών εκουρουπότο! Αίφνης ούξυς συριγμός άτραμαξής μακρόθεν ήκούσθη.

— Είναί ή μουσική! έφώνησεν εις.

— Ναι είναί τό πήγφρο της μουσικής προσέθηκεν έτερος.

— Όχι είναί...

Αλλά πριν ή περατώσ τήν φράσιν ό τελευταίος ούτος, άφίκετο ή άπαισία είδησις, ότι ή μουσική δέν θά ήρχετο τήν έσπεραν εκείνην.

Είναί ευνόητος ή άπελπισία των έναγωνίως άνκμενόντων τον κ. Σάλλερ ως τον αϊσιώτερον άγγελον.

Η ώραϊα κυρία Ρ... , ήτις δέν, δύναται νά τό προφέρη, έλεγεν ότι ήτο πολύ δυσχεστημένη.

Δια των διόπτρων άφ' έτέρου της κομψής κυρίας Β. ήδύνατό τις νά διακρίνη τήν έπιχυθείσαν εις τουσ όφθαλμούς της κατήφειαν.

Ο διευθυντής του ξενοδοχείου τήν έσπεραν εκείνην είχε μεταβληθ' από Γάλλου εις άγγιόγαλλον.

Οι μπεζικισταί ένδιαφέροντο πλειότερον περί των ζευγών των τραπουλοχάρτων ή περί των χορευτικών ζευγών. Μία ή δύο οικογένειαί άγνωστοί καταλαβούσαι κυκλοτερές άνάκλιντρον έθεώρουν μετ ά ξενικής περιεργείας τάζ γενόμενα.

Ο Τούρκος τριποδιζων έξήτει σύντροπον των χορευτικών αύτου διαθέσεων.

Όλην δε αύτήν τήν κατήφειαν, εφαιδρυνέ πως μία γνωστή καλλονή σώματος και πνεύματος με τήν όποιαν κρίνω και έγώ εύλογον νά σταματήσω τον δρόμον των έντυπώσεών μου όπως κατ'αλόω έγκαίρως τον... σιδηρόδρομον.

GRAIN

Καλλιόπη

ΦΑΛΗΡΙΚΑ

Ο κρχαρίας

Στό Φάληρον με τάζ λοιπά άνθρώπινα θηρία πετιέται κι' έν' άλλόκοτο και κολοσσαίο ψάρι, ποσ μερικοί για φοβερό τό παίρνουν κρχαρία, και για τό ύποβρύχιο καμπόσοι του Γρυπάρη!

Αλλ' όμως εις τήν θάλασσαν καθίς άπόθως μπαίνει γιατ' είναι σά σκυλόψαρα πολύ συνειθισμένοι... Τφ όντε' ένας βουλευτής μικράς περιφερείας τρώει για δύο, για τέσσαρα, για πέπτε κρχαρίας.

Η χήρα

Έτσι μία μέρα έγραφε για μία τοσ δύο ή μότρα, έγώ να είμαι όργανός και σφ να ήσαι χήρα!.. έλα λοιπόν να σμίξωμε κι' ό κόσμος άς σφρηλίη, ύπερ χηρών και όργανων κανένας δέν φρονιζεί!

Τό χέρι

Η ΤΡΙΠΛΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

Μέχρι τουδε ό ύπό παντοίων όρατων και άοράτων έχθρών καταπολεμούμενος έλληνικός τύπος, δύο κυρίως είχεν έπιφόβους διώκτας, τήν όθωμανικήν αυτοκρατορίαν και τό αναμορφωθέν έλληνικόν ταχυδρομείον. Αλλ' εις τον συνασπισμόν τουτον προσεχώρησεν έσχάτως και έτερος δεινός πολέμιος, ό κ. άστυνόμος Κερκύρας, παρεμβάλλων προσκόμματα εις τήν ίδρυσιν έν τή νήσφ εκείνη πρακτορείου πρός πώλησιν έφημερίδων και άπειλών νά έξορίση τουσ μικρούς έφημεριδοπώλας.

Λυπούμεθα διότι δέν έχομεν τήν εικόνα του φιλοπροόδου αύτου άστυνομου, δια νά τήν δημοσιεύσωμεν ως ύπόδειγμα του είδους. Έπειδή όμως και εκ της άποφάσεώς του και εκ των μέτρων της εκτελέσεως αύτης φαίνεται ότι ό κ. άστυνόμος διατελεί εις συνεννόησιν μετ ά των έν Ηπειρω όθωμανικών άρχών, παρακαλούμεν τον ένταύθα άξιότιμον πρεσβευτήν της Τουρκίας νά καταστήσ γνωστόν εις αυτόν ότι ή άπαγόρευσις της κυκλοφορίας των έλληνικών έφημερίδων ισχύει μόνον δια τό τουρκικόν έδαφος, ή δε Κέρκυρα είνε έλευθέρα, πολύ έλευθέρα, ως λέγει και τό γνωστόν λόγιον και ως προσπαθεί δι' όλως πρωτοφανούς τρόπου ν' άποδείξη ό κ. άστυνόμος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

Ἡ θέσις τοῦ ἐν Πετροῦπόλει πρέσβευος τῆς Ἑλλάδος ἔμενε κενὴ πρό πολλῶν ἐτῶν καὶ κυρίως ἀφότου ἐπῆλθε ψυχρότης μεταξύ τῶν δύο Κρατῶν ἕνεκα τῆς πολιτικῆς, ἣν ἀνακρανδὸν ἤρχισε ἡ ἀκολουθίη ἢ Ρωσσία ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἴμου. Τὰ τελευταῖα ὅμως γεγονότα συνέτειναν ὅπως ἀποκαταστῶσι σχέσεις στενότεραι καὶ φιλικώτεραι μεταξύ τῶν δύο ἐπικρατειῶν, συνδεομένων ἄλλως τε διὰ τοσοῦτον στενοῦ συγγενικοῦ δεσμοῦ μεταξύ τῶν δύο βασιλευσῶν οἰκογενειῶν, ἐθεωρήθη δὲ παρὰ πολλῶν ὡς ἐπιχειμένη καὶ ὀριστικώτερας τις συνενόησις καὶ προσέγγισις.

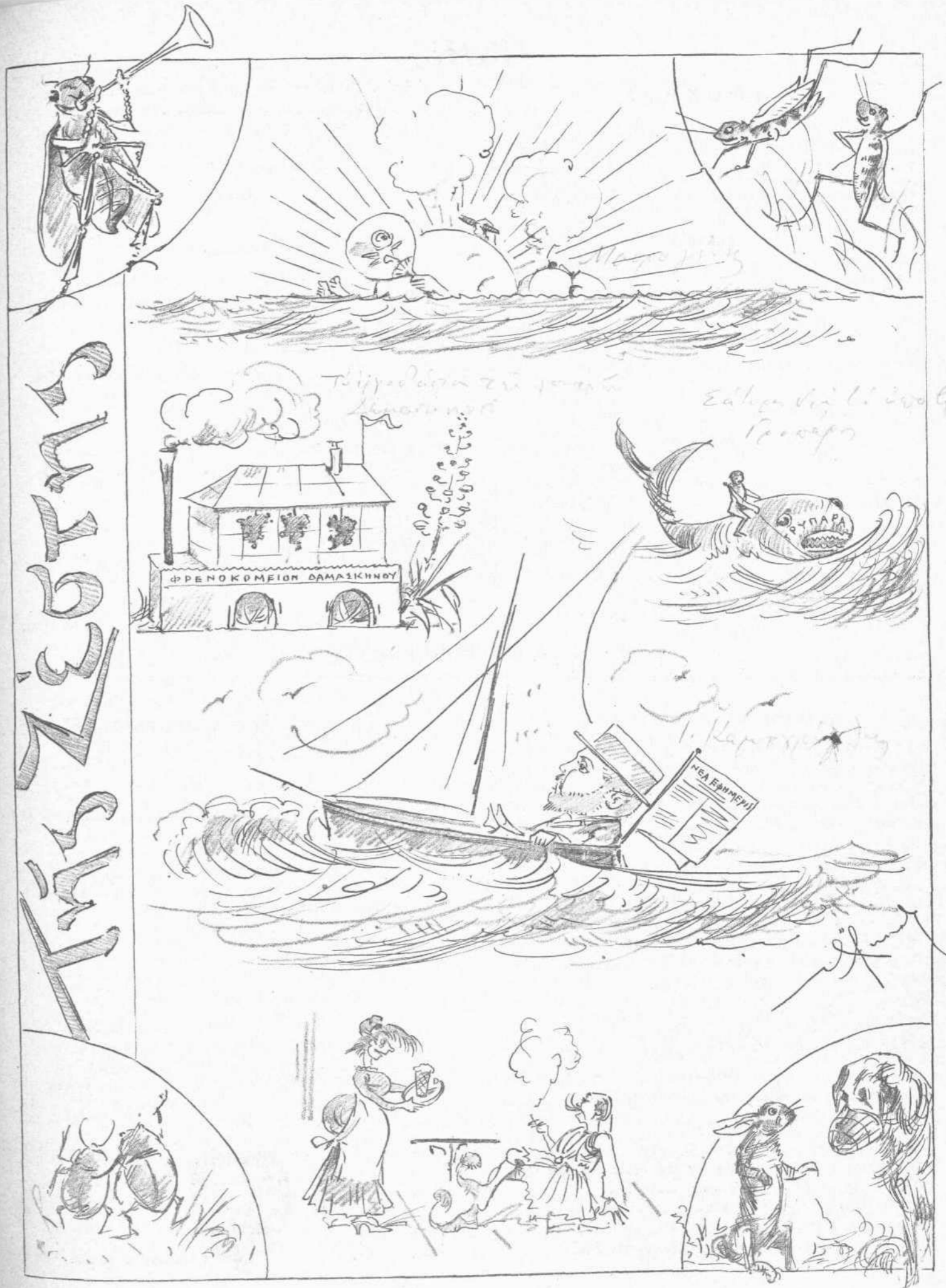
Τὴν εἰκασίαν ταύτην ἰσχυροποίησεν ὁ πρόσφατος διορισμὸς πρέσβευος τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῇ ἐν Πετροῦπόλει αὐτῇ καὶ μάλιστα ἡ ἐκλογή τοῦ προσώπου. Ὁ νέος πρεσβευτὴς κ. Νικόλαος Μαυροκορδάτος, υἱὸς τοῦ ἀοιδίου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου καὶ πρῶτος ἐξάδελφος τοῦ κ. Τρικούπη, ἀπολαύει τῆς πλήρους τοῦ νῦν πρωθυπουργοῦ ἐμπιστοσύνης. Διετέλεσε βουλευτὴς Ἄνδρου, ὑπουργὸς τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, πρωθυπουργοῦντος τοῦ κ. Τρικούπη καὶ πρεσβευτὴς καὶ τελευταῖον πρέσβυς ἐν Παρισίοις, διακρίνεται δὲ ἐπὶ ἀκεραιότητι χαρακτῆρος, ἐπὶ μετριοπαθεῖα φρονήματος ἐπὶ συνέσει καὶ ἐπὶ ἐξαιρετικῇ εὐγενεῖα τρόπων, διὸ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἀπεδέξατο τὸ κοινόν, πεποιθὸς ὅτι ἐπαξίως τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτοῦ θέλει ἐκπληρῶσει τὴν ἀντικειμένην αὐτῷ ἐπίσημον ἀποστολήν.

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

Μῦθος

Ἐξ ἄλλοτε ὁ Ἔκτωρ, σκύλος τοῦ Καρακατσάνη καὶ ἀφοσιωμένος φίλος τοῦ ἐνδόξου Δεληγιάννη. Λέγουν μάλιστα πῶς ἦτο, ἐκ τῶν πολλαπλῶν του φίλων ὁ πιστὸς τῶν πιστοτάτων, καὶ ὁ σκύλατος τῶν σκύλων! Μετ' αὐτοῦ ὁ Δεληγιάννης ἐταξείδευε συνήθως καὶ πολὺ τὸν ἐξετίμα διὰ τὸ πυκνὸν του στήθος! Ἄλλ' ἐνῶ περιηγεῖτο—μίαν νύκτα ἀποφράδα—τῆς φιλιότητος Καρυταίνης τὴν ὠραίαν πεδιάδα, καταπίπτει αἰφνιδίως μέσῳ θαλάσσης ἀγρίων, καὶ ἐκινδύνευε νὰ γίνῃ ἡ βορὰ τῶν ὄψαριων! Ὅταν μάλιστα εὐρέθη στοῦ ὠκεανοῦ τὸν πάτο, ἔκραξε— σ' ἀφίνω Ἔκτωρ, καὶ...addio del passato! Ἄλλὰ τότε καὶ ὁ Ἔκτωρ, στὴν ζωνὴν τοῦ Δεληγιάννη, ἐφορμᾷ, ἐκ τοῦ τραχήλου τὸν καλύμνιον λαμβάνει, καὶ ἀνεσῆρθησαν καὶ οἱ δύο ἐκ τοῦ μέσου τῆς θαλάσσης πρὸς χαρὰν τῶν σκύλων πάντων καὶ τῆς κοινωνίας πάσης!.. Φεῦ! μετὰ μικρὸν ὁ Ἔκτωρ θῦμα ἔπεσε στρυχνίνης καὶ ἔπαθεν ὁ ἀρχηγὸς του ἐκ δεινῆς παραφροσύνης!..

Ἡ Φωνή.

ΠΡΟΚΡΙΣ

Ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν συνεργάτης κ. Ἰωάννης Πολέμης ἔγραψε κατ' αὐτὰς χαριέστατον εἰδύλλιον ἑμμετρον ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον. παρασταθησόμενον τὴν προσεχῆ Πέμπτην ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῶν Ὀλυμπίων ὑπὸ τοῦ δραματικοῦ θιάσου «Μενάνδρου». Ὅποις σχηματίσων οἱ ἀναγνώσταί μας ἐκ προκαταβολῆς ἰδεῖν τινὰ περὶ τῆς τρυφερᾶς περιπαθείας τοῦ ἔργου καὶ τῆς γλαφυρᾶς στιχογραφίας του, παραθέτομεν ἐνταῦθα ὁλόκληρον τὴν δ' σκηνὴν αὐτοῦ, τὴν μεταξὺ Κεφαλῶ καὶ Πρόκριδος.

ΣΚΗΝΗ Δ'

Πρόκρις, (λαμβάνουσα τὴν φόρμιγγα κἀθίται ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου).
Κεφαλῶς, (εἰσερχόμενος).

ΚΕΦΑΛΩΣ

Γλυκεῖά μου Πρόκρις, ἔρχομαι 'ς τὴν ἀγκαλιά σου πάλι.
νοιώθω λαχτάρα νὰ σὲ 'δῶ κ' ἐπιθυμιὰ μεγάλη.
Ὅμως τί ἔχεις; φαίνεσαι πολὺ συλλογισμένη.

ΠΡΟΚΡΙΣ

Ἐγώ; δὲν ἔχω τίποτε.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Μὰ κἀτι θὰ συμβαίνει
ποῦ εἶν' ἡ ὄψι σου χλωμὴ, τὰ μάτια σου κλαμμένα·
τί ἔχεις; ποῖός σ' ἐπίκρανε καὶ δὲν τὸ λὲς 'ς ἐμένα;

ΠΡΟΚΡΙΣ

Ἄλλὰ δὲν ἔχω τίποτε — Σὰν εἶμαι μοναχὴ μου,
μὴ στενοχώρια κάποτε μοῦ σφίγγει τὴν ψυχὴ μου
καὶ δίχως λόγο κ' ἀφορμὴ 'ς τ' ἀλήθεια ὑποφέρω,
μ' ἂν μ' ἐρωτήσης τὸ γιατί, τί νὰ σοῦ πῶ... δὲν ξέρω.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Ἄ! ὄχι, ὄχι, ἡ Πρόκρις μου κάποιε ἀφορμὴ θὲ νάχη
ὅπου πονεῖ καὶ θλιβεταὶ σὰν κἀθεται μοναχὴ.

ΠΡΟΚΡΙΣ

Μὰ πιστεψέ με, ἀγάπη μου· ἂν εἶχα κάποιον πόνο
σὲ ποιὸν θὲ νὰ τὸν ἔλεγα παρὰ σὲ σένα μόνο;
Μοιράζεται ὁ πόνος μας μοναχὰ σὰν τὸν 'πούμε
σ' ἐκεῖνον ποῦ μᾶς ἀγαπᾷ, σὲ 'κεῖνον π' ἀγαπούμε,
γιατὶ ἐκεῖνος μοναχὰ τὴ λύπη μας πιστεύει
καὶ παίρνει ἀπὸ τὸν πόνο μας κ' ἡ λύπη ὀλιγοστεύει.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Ναί, γύρε, γύρε, Πρόκρις μου, γλυκὰ 'ς τὴν ἀγκαλιά μου,
τὴ σκοτεινὴ τὴ λύπη σου νὰ γιάνουν τὰ φιλιὰ μου.
(θωπεύει τὴν κόμην τῆς).

Σὰν σ' ἀγαποῦσ' ἀπὸ κρυφὰ εἶχα μοναχὴ ἔννοια
τὰ μακρὰ σου τὰ μαλλιά ξανθὰ καὶ μεταξένια.

(λύει τὴν κόμην τῆς).

Ἐστὸ λυγρὸ σου τὸ κορμί ἀπλόνονται μὲ χάρι
ὡσὰν χρυσάφι ζωντανὸ κ' ἀτίμητο καμάρι·
ἀλλὰ γιατί δὲν μοῦ μιλεῖς σὰν ἔρχεσαι κοντὰ μου;

ΠΡΟΚΡΙΣ

Εἶνε τὰ λόγια ἀδύνατα 'μπροστὰ στὸν ἔρωτά μου.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Ἀγαπημένη κεφαλὴ, περήφανη στοχάσου
ποιὸς ἦλθες εἶνε περὶ χρυσὸς ἀπ' τὰ χρυσὰ μαλλιά σου;
ποιὰ εἶν' ἐκεῖνη ἡ ἀνοιξὶ ποῦ ἔχει ρόδο ἕνα
σὰν τὰ γλυκὰ τὰ χεῖλη σου τὰ δροσοστολισμένα;
τὰ κρῖνα ποῦ κατὰλευκα μοσχοβολοῦν κ' ἀνθίζουν
'μπρὸς 'ς τὴ λευκὴ τὴν ὄψι σου καθόλου δὲν ἀξίζουν,

κ' ἀπ' τ' ἄστρα ποῦ προβάλλουε μὲ τόση περηφάνεια
καὶ τρεμοσβύνουε τὴν αὐγὴ ἀπάνω 'στὰ οὐράνια,
τὰ μάτια σου εἶνε περὶ γλυκὰ καὶ περὶ φεγγαβολοῦνε·
τ' ἄστέρια λάμπουε βουβὰ, τὰ μάτια σου μιλοῦνε.
Γιὰ 'πές μου, Πρόκρις, μ' ἀγαπᾷς;

ΠΡΟΚΡΙΣ

Δὲν τὸ καταλαβαίνεις;

ΚΕΦΑΛΩΣ

Ἄλλὰ γιατί νὰ θλιβεσαι ὅταν μοναχὴ μένης;
(Ἡ Πρόκρις ἀποσπᾶται τῆς ἀγκάλης του καὶ κἀθίται ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου).

Μὲ φεύγεις;

ΠΡΟΚΡΙΣ

Ὅχι, σ' ἀγαπῶ—Μὴ μ' ἐρωτήσης 'πίσω
γιὰ πράγματα ποῦ μὴτ' ἐγὼ δὲν ξέρω ν' ἀπαντήσω.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Θεοί, σὰν ποιὸς σᾶς ἔφταιξε καὶ μένα τυραννεῖτε;
Θεοί, ἡ Πρόκρις νὰ πονῇ καὶ σεῖς νὰ μὴν πονῆτε;

(κἀθίται πρὸ τῶν ποδῶν τῆς).

Ἄχ! ἄφησε τὸ βασιλεῖα στὰ πόδια σου νὰ μείνη
καὶ ξέχασε γιὰ χάρι του τὴ λύπη σου ἐκεῖνη,
γιατὶ μοῦ φέρουν δάκρυα ἢ ἐδικαίς σου λύπαις.

ΠΡΟΚΡΙΣ

Μὰ δὲν λυποῦμαι, δὲν πονῶ—Τὰ λόγια ποῦ μοῦ εἶπες,
τὰ λόγια τῆς ἀγάπης σου γλυκὰ καὶ ζηλεμμένα
'ς τὴ λιγωμένη μου καρδιὰ τὰ νοιώθω ἕνα-ἕνα
καὶ μοῦφεραν ἀληθινὰ μὲ πόνο καρδιοκτύπι.
Ἄχ! φέρνει πόνο κ' ἡ χαρὰ, ὅπως τὸν φέρν' ἡ λύπη!
Ἐνα τραγοῦδι πρὶν νάλθῃς 'ς τὸν νοῦν μου εἶχα βάλει
καὶ γύρευα τὸν ἦχό του νὰ θυμηθῶ καὶ πάλι
κ' ἴσως γιὰ τοῦτο μ' εὕρηκες πολὺ συλλογισμένη.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Γιὰ τοῦτο κ' ἡ κιθάρα σου ἐδῶ κοντὰ σου μένει;

ΠΡΟΚΡΙΣ

Ναί, μὰ τὸν ἦχο δὲν 'μπορῶ νὰ τὸν εὐρῶ ἀκόμα
κ' ἐνῶ τὸν ἔχω μέσ' 'στὸν νοῦ, δὲν ἔρχεται 'στὸ στόμα.
Εἶνε ἀλήθεια θλιβερὸ αὐτὸ τὸ τραγοῦδάκι.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Εἶνε καιρὸς ποῦ τ' ἄκουσες;

ΠΡΟΚΡΙΣ

Ἡμουν μικρὸ παιδάκι...

Ἐγὼ μὲ τὴ μητέρα μου καθόμαστε 'στὸ δῶμα·
ὦ! τὴ ἀξέχαστη βραδεῖά, τὴν ἐνθυμοῦμ' ἀκόμα.
Γλυκεῖα σελήνη κ' ἄγρυπνη μὲ τὴν πολλὴ τῆς ἔννοια
τὴ μαύρη νύκτα 'φώτιζε, τὴν ἔκανε ἀσημένια,
ξάφνα ἀκούω μὴ φωνὴ κ' ἕνα τραγοῦδι ἐχύθη,
τραγοῦδι σὰν παράπονο ἀπὸ θλιμμένα στήθη·
ἄχ! τόσα χρόνια 'πέρασαν καὶ τόσα θὰ περάσουν
κ' ὅσοι τὰ λόγια ἀκούσανε ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσουν...
Τ' ἄπιστο βασιλόπουλο.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Δὲν τ' ἄκουσα ποτέ μου

Κι' ἂν δὲν θυμᾶσαι τὸ σκοπὸ, τὰ λόγια κἂν εἰπέ μου,
ἢ μήπως τ' ἀλησμόνησες;

ΠΡΟΚΡΙΣ

Θὲ νὰ θυμᾶτ' αἰώνια

ὅ,τι αἰσθάνθηκε κανεὶς 'στὰ παιδικὰ του χρόνια.

(ἐγείρονται ἀμφότεροι).

Τ' ἄπιστο βασιλόπουλο.

Ἐξοῦσε μὴ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ
μονακριθὸ κορίτσι βασιλεῖα,
στὰ χὰδια μαθημένο ἀπὸ μωρὸ
καὶ μοσχαναθρεμμένο μὲ φιλιὰ.
Τὴν ἔλεγον πεντάμορφη Χρυσούλα
γιατ' εἶχε σὰν χρυσάφι τὰ μαλλιά
ἐκεῖν' ἢ λυγρὴ βασιλοπούλα.

Νεράϊδα 'στὸ κορμί 'στὴν ἐμμορφιὰ
τῆς ἔτυχε 'στὸ δρόμο τῆς νὰ 'δῇ
κ' ἀνήξερη, νὰ κἀνη συντροφιά
μὲ ἄλλου βασιλέα τὸ παιδί·
τῆς εἶπε πῶς 'ς τ' ἀλήθεια τὴν λατρεύει
καὶ λόγια τῆς ἀγάπης τραγουδεῖ
κ' ἐκεῖνη σὰν κορίτσι τὸν πιστεύει.

Ἐσχάστηκε 'στὸ πλάϊ του ἡ νεῖα
γιατ' ἦταν ἀπ' τὸν ἔρωτα τρελλὴ
τοῦ δίνει τὴ γλυκεῖα τῆς παρθενιά
μαζ' ἢ μὲ τῆς ἀγάπης τὸ φιλί·
μὰ τὸ κακὸ μαθεύτηκε 'ς τὴ χώρα
κ' ὁ βασιλεῖας περήφανος πολὺ
τὴν ἐδιωξ' ἀπ' ἐκεῖ τὴν ἴδια ὥρα.

(εἰσερχεται εἰς δούλος).

ΔΟΥΛΟΣ

Ἦλθ' ἕνας, μοῦπε νὰ σᾶς 'πῶ, ποῦ πάντα ταξιδεύει
καὶ ἀπὸ κάτω 'ς τὴν αὐλὴ τὸ βασιλεῖα γυρεύει.

ΚΕΦΑΛΩΣ

Πῆς του νὰ μείνη μὴ στιγμὴ καὶ νὰ προσμένῃ 'λίγο.

(ὁ δούλος φεύγει).

Τέλειωσε τὸ τραγοῦδι σου, ἀγάπη μου, πρὶν φύγω.

ΠΡΟΚΡΙΣ

Ἐκίνησε καὶ φεύγει μοναχὴ
μὰ δίπλα 'στὸ ποτάμι, 'ς τὴ σπηλιὰ
βλέπει τὸ νερὸ π' ἀγάπησ' ἢ φτωχὴ
γερμένο μέσα 'ς ἄλλης ἀγκαλιά!
'Ἀπὸ γονιὸ κ' ἀπ' ἔρωτα διωγμένη,
αὐτὴ μοναχοκόρη βασιλεῖα,
μὲς 'στὸ ποτάμι βρέθηκε πνιγμένη.

(ὁ Κεφαλῶ πρὸς στιγμὴν σιωπᾷ, ἡ Πρόκρις τὸν ἀτενίζει προσεκτικῶς).

ΚΕΦΑΛΩΣ

Μαύρη κατὰρα 'ς τὴν καρδιὰ ποῦ ψεύτικ' ἀγαπάει,
τὴν ἡσυχία νὰ μὴ 'βρῇ ποτὲ ὅπου κ' ἂν πάη.

(Πειρᾶται νὰ φύγῃ ἀλλ' ἐπανέρχεται).

Κοντεύουε μεσάνυχτα, σῦρε καὶ σὺ κοιμήσου,
γιατὶ δὲν πρέπει ν' ἀγρυπνᾷ τὸ λυγρὸ κορμί σου·
ναί, καληνύκτ' ἀγάπη μου, γλυκεῖα καστανομμάτα,
νᾶνε γλυκὸς ὁ ὕπνος σου μὲ ὄνειρα δροσάτα.

(τὴν φιλεῖ καὶ ἀπέρχεται).

ἸΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΖΕΣΤΗ - ΨΥΧΡΑ

— Τί ζέστη! ὄψρ! θὰ λυώσω 'ς τὸν ἰδρώτα,
Κοντεύει τὰ μοῦ στρίψῃ τὸ μυαλό·
Κ' ἐν τούτοις σεῖς, κυρία, πρῶτα-πρῶτα
'Ἐνῶ περὶ τῆς ζέστης σᾶς μιλῶ,
'Ἐσεῖς μ' ἀνάθετε ἀκόμα τὴ φωνεῖα
Μὲ μία σας θερμὴ, ὁλόθερμη ματιά.

— Καλά, ἀφοῦ ἡ ζέστη σᾶς πειράζει
Εἰς τὸ ἐξῆς ψυχρὰ θὰ νὰ γενῶ,
Μοῦ εἶπε, κ' ὅτε πλέον μὲ κντάζει,
Ὅτε τὴν μέλλει δρόλου ἂν ποτῶ
Καὶ φεύγει, φεύγει δπου μὲ βλέπει ἡ τρελλή...
'Ἄχ! ἡ ψυχρότης τῆς μὲ καίει περὶ πολὺ.

Guettiere

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Τὴν 5 τοῦ παρόντος μηνὸς εἰς τὴν μικρὰν ἐκεῖνην χα-
ρίεσαν καὶ σχεδὸν ἐξοχικὴν οἰκίαν του, τὴν εἰς τὸ πέρασ
τῆς δεινροστοιχίας Ἀμαλίας, ἐξεμέτησε τὸ ζῆν ὁ Θεό-
δωρος Ὁρφάνιδης. Καὶ αὕτη μὲν ὑπῆρξεν οὕτως εἰπεῖν ἢ
ἡμέρα τοῦ σωματικοῦ αὐτοῦ θανάτου, ἀλλὰ φεῖ! ὁ πραγ-
ματικὸς θάνατος, ὁ θάνατος τῆς διανοίας εἶχεν ἐπέλθει
πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν ἀγαπητὸν καθηγητὴν, εἰς τὸν διακε-
κριμένον ἐπιστήμονα, εἰς τὸν ποιητὴν τῆς *Χίου Δούλης*
καὶ τοῦ *Τίρι Αἰρι*. Προσβληθεὶς ὑπὸ ἀνιάτου ἐγκεφαλικῆς
νόσου ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐφυτοζῶει, πᾶσαν βαθμηδὸν ἀπολέ-
σας συναίσθησιν. Ἦτο δὲ οἰκτρὸν τὸ θέαμα καὶ ὀδυνηρό-
τατον, ὁσάκις περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του ἐζήρχετο χειρα-
γωγούμενος ὑφ' ἐνὸς ὑπηρετοῦ καὶ ἀπήτεινε λόγους συγ-
κεχυμένους καὶ ἀσυναρτήτους εἰς τοὺς παριόντας, ὡς νὰ
διέσωζεν ἀκόμη τὴν λάλον αὐτοῦ εὐθυμίαν. Εἰς τὸ νενε-
κρωμένον βλέμμα του οὐδ' ἔχνος πλέον ἐσώζετο τῆς σπιν-
θηροβολοῦσης εἰς αὐτὸ ἄλλοτε εὐφύας.

Ἦτο πολὺ σκληρὰ ἡ εἰκὼν αὕτη τῆς καταπτώσεως τό-
σης διανοητικῆς δυνάμεως, τόσου ψυχικοῦ σθένους. Διότι
ὁ Ὁρφάνιδης ἀπὸ τῆς νεότητός του ὑπῆρξε χαρακτηρ ἑν-
θερμος καὶ ιδιόρρυθμος, προσωπικότης καταλιποῦσα ζωηρὰ
τῆς διαβάσεως αὐτῆς ἔχνη. Ὁ ἀνεκδοτικὸς αὐτοῦ βίος,
γνωστὸς ἰδίως εἰς τοὺς ἐπιζῶντας ἐκ τῆς παρελθούσης γε-
νεᾶς, ἠδύνατο πολλὰς νὰ πληρώσῃ σελίδας, εὐχαρίστως
ἀναγινωσκομένας. Ἡρέσκετο ν' ἀνήκῃ πάντοτε εἰς τὴν ὀ-
πωδῆποτε δρῶσαν τῆς κοινωνίας μερίδα, ἐνίοτε δὲ αὐτὸς
οὗτος ἐδίετο τὸ σύνθημα τῆς δράσεως. Ἦτο ὁ ἐπιφανέστα-

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

τος τῶν τότε φιλοδραματικῶν, διότι οἱ λόγοι νέοι — ὡς ἀποκαλοῦνται τώρα— τοῦ καιροῦ ἐκείνου δὲν ἀπηξίουσαν ν' ἀνέρχωνται ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἐρασιτέχνηται τῆς ὑπακριτικῆς, δύο δὲ τῶν καλλίστων ποιητῶν μας, ὁ Ὀρφανίδης καὶ ὁ Γεώργιος Παράσχος διεκρίνοντο ὡς ἠθοποιοὶ δόκιμοι. Ὁ Ὀρφανίδης διέπρεπεν ἰδίως περὶ τὰ κωμικά, παροιμιώδης δὲ ἀπέμεινε ἡ ἐπιτυχία αὐτοῦ εἰς τὸ πεπαλαιωμένον δράμα ὁ *Μαριώδης*, ἐν ᾧ ὑπεκρίνετο τὸ πρόσωπον τοῦ αἰθίοπος ὑπηρετοῦ *Καϊδαμά*. Ἀλλὰ μὴ ἔχων ἀφθότους τοὺς πρὸς τὸ ζῆν πόρους, ἐννοεῖ ν' ἀμείβηται διὰ τὴν νυκτερινὴν αὐτῆν ἐργασίαν του καί ποτε μὴ πληρωθεὶς ἐγκαίρως, ἐκλείσθη εἰς τὸ ἐν τῷ θεάτρῳ δωμάτιόν του· εἰς δὲ τοὺς παρακαλοῦντας αὐτὸν νὰ μετάρχη τῆς παραστάσεως, ἀπήντα:

— Πρῶτα ἐδῶ (καὶ ἐδείκνυε τὴν παλάμην) κ' ὕστερα ἐδῶ! (καὶ ἐδείκνυε τὸ πρόσωπον).

Ἐπληρίσσετο δὲ ὅτι ἤθελε πρῶτον νὰ λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα καὶ ἔπειτα ν' ἀλείψῃ τὸ πρόσωπον δι' ἀσβόλης, ὅπως ὑποκριθῇ τὸν αἰθίοπα.

Εἰς τὴν πολιτικὴν ἀνεμίχθη ἐνωρίτατα σφοδρῶς ἀγωνισθεὶς διὰ τῶν καυσικῶν σατυρῶν του, ἐν τῷ *Μερίππῳ* πρῶτον καὶ κατόπιν ἐν τῷ *Τοξότη*. Λέγεται ὅτι ἐξηνάγκασε τὸν Κωλέττην ν' ἀποστείλῃ αὐτὸν εἰς Εὐρώπην ὅπως ἐκπαιδευθῇ διὰ τῆς μεθόδου τῶν *κάρρων*, μισθώσας δηλαδὴ φορτηγὰ ἀμάξια καὶ παραγγείλας εἰς αὐτὰ νὰ διέρχωνται μετὰ κρότου πολλοῦ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὑπὸ τὴν κατοικίαν καὶ τὰ γραφεῖα τοῦ ὑπουργοῦ. Τὸ πνεῦμα τοῦτο τὸ φιλόσκωμμον, τὸ ἐπιρρεπὲς εἰς εὐφυῆ τεχνάσματα, τὸ ἀνήσυχον καὶ φίλερι,

πνεῦμα, σχεδὸν *gamin*, διέσωσεν ἀκέραιον ἢ κατ' ἐξοχὴν σατυρικὴν τοῦ φύσιν καὶ εἰς τὸν κατόπιν βίον, εἰς ὃν καὶ ἡ ἡλικία καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ περιωπὴ ἐπέβαλον σοβαρότητα, διέλαμπε δὲ αὐτὸ ἐκάστοτε σπινθηροβολοῦν εἰς ἐπιγράμματα αὐτοσχέδια, εἰς ἀπαντήσεις δηκτικὰς, εἰς τὰς φιλολογικὰς αὐτοῦ ἔριδας, εἰς τὰς κρίσεις του ὡς εἰσηγητοῦ τοῦ Βουρσιναίου ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ, εἰς τὰς παραδόσεις αὐτοῦ, ἐν αἷς τοσοῦτον προσφιλῆς καθίστατο τοῖς φοιτηταῖς, καίπερ εὐχερῶς ἀντιλαμβανόμενος καὶ ἐξουδετερώων τὰς συνήθεις αὐτῶν πρὸς ἐξαπάτησιν τῶν καθηγητῶν πονηρίας, ἐν τῇ ἐξασκήσει αὐτῆ τῶν καθηκόντων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας. Συντάξας ποτὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένου βοτανικοῦ καταστήματος ἀνέγραψε πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐν αὐτῷ καὶ ποσὸν τι διὰ τὴν συντήρησιν ἐνὸς κυνὸς φύλακος. Τὸ ποσὸν ἐφάνη ὑπερογκον εἰς ἓνα τῶν Συγκλητικῶν:

— Ἐγὼ σοῦ δίδω τὸ διπλάσιον, ἀπήντησεν ὁ Ὀρφανίδης, νὰ κάμνης τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ νὰ γαυγίζῃς ὄλην νύκτα!

Τοιοῦτος περίπου ὁ ἀνὴρ. Βεβαίως ἡ σκιαγραφία εἶνε πολὺ ἀτελής, ἀλλὰ καὶ ὁ χῶρος ἐλλείπει ἡμῖν σήμερον καὶ ὁ χρόνος πρὸς περισυναγωγὴν τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων καὶ πληρεστέραν ἐξέτασιν τῶν ποικίλων φάσεων τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ βίου καὶ τῆς πολλαπλῆς αὐτοῦ ἀξίας. Οἱ ἀναγνώσται ἀρκεσθήτωσαν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ταῦτα καὶ εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγαπητοῦ καὶ σεβαστοῦ ἀνδρός, ἣν δημοσιεύομεν ἀνωτέρω φόρον ἐκτιμῆσεως ἀποτινόντες εἰς τὴν προσφιλεῖ αὐτοῦ μνήμην.